

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

TEKSTİL TEKNOLOJİSİ

**BİLGİSAYARDA ÜRETİM TAKİP
SİSTEMLERİ
542TGD542**

Ankara, 2011

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. SİPARİŞ BİLGİLERİ	3
1.1. Order Açma	3
1.1.1. Order Formu	3
1.2. Numune Maliyeti (Proforma Maliyet)	6
1.3. Cari Hesaplar	8
UYGULAMA FAALİYETİ.....	9
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	11
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	12
2. MODEL BİLGİLERİ	12
2.1. Model Kartı	12
2.1.1. Model Açıklamaları.....	13
2.1.2. Ölçü Tablosu	14
2.1.3. İplik Bilgileri	14
2.1.4. Aksesuar Bilgileri.....	15
2.1.5. Etüt İşlemleri	16
UYGULAMA FAALİYETİ.....	17
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	19
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	20
3. ÜRETİMİN PLANLANMASI VE TAKİBİ.....	20
3.1. Malzeme Tedariği	20
3.1.1. Toplam İplik Miktarı	20
3.1.2. Toplam Aksesuar Miktarı.....	21
3.2. Satın Alma İşlemleri.....	22
3.3. Stok İşlemleri	23
3.4. Parça İşçilikler.....	25
3.5. Sevkiyat.....	25
3.5.1. Çeki Listesi.....	25
UYGULAMA FAALİYETİ.....	27
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	28
MODÜL DEĞERLENDİRME	30
CEVAP ANAHTARLARI.....	31
KAYNAKÇA	32

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD542
ALAN	Tekstil Teknolojisi
DAL/MESLEK	Endüstriyel Yuvarlak Örmeye, Endüstriyel Çorap Örmeye, Endüstriyel Düz Örmeye
MODÜLÜN ADI	Bilgisayarda Üretim Takip Sistemleri
MODÜLÜN TANIMI	Bilgisayarda üretim planlaması aşamalarının ve üretim planlaması takibinin anlatıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	Örme Üretim Takip Sistemleri I ve II modüllerini başarmış olmak
YETERLİK	Bilgisayarlı sistemde üretim takibi yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bilgisayarda üretim takibini yapabileceksiniz. Amaçlar 1. Bilgisayarda siparişe ait bilgileri eksiksiz olarak girebileceksiniz. 2. Bilgisayarda modele ait bilgileri ve etüt işlemlerini yapabileceksiniz. 3. Bilgisayarda üretimin planlanmasındaki ve takibindeki işlem basamaklarını yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Donanım: Her öğrenciye bir bilgisayar, yazı tahtası, ders notları, sipariş formları
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Bilişim teknolojisi ile yaşadığımız şu günlerde her yapılan işin bilgisayar ortamında gerçekleşmesi büyük önem taşımaktadır. Bu modül, üretim planlama işlemlerinin bilgisayara kaydedilmesini kolaylaştıracak önemli bir adım olacaktır.

İşlemlerin bilgisayar ortamında yapılmasının bir önemi de geçmiş dönem bilgilerine kolayca ulaşmaktır. Örneğin, aynı firmadan gelen yeni bir siparişin bilgilerinin girilmesi bilgisayarda kayıt olduğu için çok kolay olacaktır. Aynı şekilde önceden çalışılmış bir modelin siparişinin tekrar gelmesi durumunda model bilgilerini güncellemek yeterli olacaktır.

Tekstil örme işletmelerinde siparişe göre üretim yapıldığından bu modül de siparişe göre üretimin bilgisayarda planlanmasını içermektedir. Siparişte müşteriden gelen modelin nitelikleri doğrultusunda numune maliyet (proforma maliyeti), sipariş (order) bilgileri, müşteri bilgileri, modele ait bilgiler gibi birçok konu başlığı bu modülde örneklerle anlatılmıştır. Faaliyetlerinizi gerçekleştirirken firma ortamında da üretim planlama birimlerinden yararlanabilirsiniz.

Bu modül içindeki faaliyetleri tamamlayarak üretim planlamada yapılması gereken işlemlerin bilgisayara nasıl kaydedilmesi gerektiğini önünüze hangi program çıkarsa çıksın öğrenebileceksiniz. İşletmelerin beyni olan üretim planlama biriminin çağa uygun çalışması, yapılan üretimin hızlı ve kaliteli olmasında en büyük etkidir. Bu modülü tamamladığımızda bilgisayarda üretim takibi yapabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Siparişe ait bilgileri bilgisayara doğru olarak girebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çeşitli tekstil örme işletmelerini gezerek bilgisayarda kayıt örneklerini ve rapor örneklerini analiz ediniz.
- Gözlemlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. SİPARİŞ BİLGİLERİ

Sipariş bilgilerinin bulunduğu forumlara müşterinin ürünle ilgili üreticiden istediği ürünün adetleri, beden asortileri ve birim fiyatları yazılır.

1.1.Order Açma

Tekstil örme işletmelerinde büyük çoğunlukla siparişe göre üretim yapıldığı daha önceki modüllerde ayrıntılı olarak belirtilmişti. Bu noktadan hareket ederek siparişe göre üretim bilgilerinin bilgisayara girilmesi işlemleri anlatılacaktır.

Müşteriden gelen sipariş bilgileri, order formu adı altında toplanır. Her yeni müşteri ve model için yeni bir order sayfası açılır. Üretici firma, iç piyasada çalışıyorsa programda veri girişlerini kolaylaştırmak için ihracatçı firma mantığı ile üreteceği mamulün bilgilerini içeren bir çizelge hazırlamalıdır. Bu çizelgenin içeriği şunlardan oluşur:

- Üretilecek mamulün takibi için sipariş ve model numarası
- Üretilecek mamulün renk ve bedenlere göre adetleri
- Modele ait kullanılacak birim malzeme ve üretimle ilgili talimatlar

1.1.1. Order Formu

Müşteriden gelen siparişin takip edilmesi için bir order formu açılmalıdır.

Order Formu							
Order Nu:				İsteme Tarihi:			
Müşteri:				Lot Miktarı			
				Lot İçi Miktarı:			
				Toplam Adet:			
Model Nu.		Model Adı			Tutar:		
Döviz Cinsi		Fiyatı					
Renk/Beden Dağılımı		Detay Bilgiler		Resim	Özel	Açıklamalar	
Renk 1	Renk 2	XS	S	M	L	XL	Toplam

Tablo 1.1: Order formu

Order formundaki ana başlıklar ayrıntılı olarak işlenecektir. Bazı alanların kelime olarak içerdikleri anlamlar şöyledir:

- **Order numarası:** Müşteri tarafından verilen siparişin üretim aşamasında takibi için kullanılır. Bu alanda üretici firma, kendi order numarasını veya müşteri tarafından verilen order numarasını kullanabilir. Üretici firma kendi order numarasını kullanırsa müşteri tarafından verilen order numarasını da **detay bilgiler** alanına tanımlanabilir.
- **Müşteri:** Siparişi veren firma tanımlanır. Kayıtlı müşterilerin listesine bakılır, müşteri tanımlanmamış ise yeni bir cari hesap kartı açılarak tanımlanır (Ayrıntılı olarak işlenecektir.).
- **Model:** Model bilgilerinin tanımlandığı alandır. Kayıtlı modellerin listesinden seçim yapılabilir. İstenilen model daha önce tanımlanmamış ise yeni bir model kartı açılarak tanımlanabilir (Ayrıntılı olarak işlenecektir.).
- **Döviz cinsi:** Modelin satış fiyatı ile ilgili döviz cinsi girilir.
- **Fiyatı:** Modelin satış fiyatı girilir. Bu alana yazılan fiyat, renk/beden dağılımındaki sipariş veya sevk adetleri ile çarpılarak tutar bölümüne gelir olarak yazılır. Proforma maliyeti ile numunenin üretim maliyeti bulunur. Bunun üzerine işletme kârı konularak satış fiyatı tespit edilir.
- **İsteme tarihi:** Müşterinin orderi teslim almak istediği tarih yazılır. Uygulamada bu tarihe yükleme tarihi denmesine rağmen ayrıca fiilî yükleme tarihi detay bilgilere sonradan yazılır. İsteme tarihi aslında teorikte yükleme tarihidir.

- **Lot miktarı:** Müşteri siparişi verirken sipariş adetlerini asortili (belirli bir renk/beden dağılımı) veya asortisiz olarak verebilir. Asortisiz sipariş verilmiş ise lot miktarı her zaman 1 olur ve lot içi miktarına da toplam sipariş adedi girilir. Lot kelimesi ambalaj türüne göre gruplandırmayı ifade eder.
- Lot miktarına asortili siparişlerde toplam koli, askı, poşet vb. adedi yazılır.
- **Lot içi miktarı:** Bir lot içerisinde bulunması gereken miktar yazılır. Sipariş asortisiz ise bu alana toplam sipariş miktarı yazılır.
- **Toplam adet:** Siparişin toplam adedi yazılır. Bu adet lot içi miktarı ile aynı olmalıdır.
- **Toplam tutar:** Satış fiyatı ile sipariş adedini çarparak siparişin tutarı yazılır.

1.1.1.1. Renk/Bedens Dağılımı

Order formundaki bu bölümde kullanılacak olan orderin renk ve bedenlere göre dağılımı takip edilir. Üretimi takip edilecek malzemelerin renk tanımları yapılır. Bedenler tanımlanır (S, M, L gibi).

Modelin her bir rengine ait bilgiler bir satırda gösterilir, buna renk varyasyonu denir. Farklı renkte varyasyon var ise ikinci satırda gösterilir.

1.1.1.2. Detay Bilgiler

Siparişe ilgili ayrıntılı bilgiler (yükleme tarihi, sevk tarihi, sevk miktarı gibi) girilir.

1.1.1.3. Özel

Özel tanımlamaların yapıldığı bölümdür. Örneğin; kumaş, renk, aksesuar vb. onay tarihlerinin ve kısa açıklamalarının yapıldığı bölümdür.

1.1.1.4. Resim

Üretilen modelin resim veya filmi kaydedilir. Böylece model bilgilerinin yanında resmini de görmek mümkün olur.

1.1.1.5. Açıklama

Order ile ilgili açıklamalar yazılır. Örneğin; poşet 35*50 arkası baskılı, önü baskısız şekilde olacaktır veya koli ebadı bu model için 70*40'tır, koli içi 40 adettir gibi.

Aşağıda sipariş örneği ile doldurulmuş bir order formu görülmektedir.

Order Formu							
Order Nu: 07-01					İsteme Tarihi: 10.02.2007		
Müşteri: M- AYÇ TR. (AYÇA TRİKO A.Ş.)					Lot Miktarı: 1		
					Lot İçi Miktarı: 50		
					Toplam Adet: 50		
Model Nu.		Model Adı			Tutar: 1250		
1		BALIKÇI YAKA SAÇ ÖRGÜLÜ KAZAK					
Döviz Cinsi		Fiyatı					
TL		25					
Renk/Beden Dağılımı		Detay Bilgiler		Resim	Özel	Açıklamalar	
Renk 1	Renk 2	XS	S	M	L	XL	Toplam
01-mavi	02-siyah	10	10	10	10	10	50

Tablo 1.2: Örnek order formu

1.2. Numune Maliyeti (Proforma Maliyet)

Gelen siparişteki bilgilere göre üretim planlamacı teorik olarak numunenin ön maliyetini oluşturur. Daha sonra numune üretimine geçilir ve proforma (numune) maliyeti ortaya çıkar. Fakat asıl maliyet, toplam siparişin üretimi bittikten sonra ortaya çıkan maliyettir.

Gerçek maliyet ile numune maliyeti arasında önemli farklar oluşmaması, üretim planlamacının başarısını gösterir. Olabilecek aksaklıkları önceden görüp gerekli tedbirleri almalıdır. Örneğin; makine arızası, iplik fiyatlarındaki ani değişimler veya zamanı iyi kullanamama gibi sebepler maliyeti artıran unsurlardır ve çoğu zaman müşteri ile anlaşmazlıklara sebep olur.

Son zamanlarda maliyeti müşteri belirlemektedir. Buna göre üretim yapmak çok daha zorlaşmaktadır.

Aşağıda örnek bir maliyet tablosu görülmektedir. Buradaki bilgilerle order formundaki bilgilerin aynı olması gerekir.

Model Ön Maliyeti								
Model Nu: Model Adı Maliyet Tarihi: Müşteri: Döviz Cinsi: Order Nu: Açıklama:					Maliyet Ara Toplamı: % Fire: % Kar: % İskonto: Hesaplanan Fiyat: Verilen Fiyat: Gerçek Kâr:			
Stok Kodu	Maliyet Cinsi	Kul Mik.	Fire	Net Miktar	Döviz	Döviz Fiyatı	Birim Fiyatı	Satır Tutarı

Tablo 1.3: Ön maliyet formu

Belirlenen alanların içerdikleri anlamlar şöyledir:

- **Maliyet tarihi:** Maliyetin çıkarıldığı tarihtir.
- **% Fire:** Toplam siparişte oluşabilecek firedir.
- **% Kar:** İşletme yönetiminin o model için düşündüğü kârdır.
- **% İskonto:** Düşünülen iskontodur.
- **Hesaplanan fiyat:** Maliyet tablosunda hesaplanan fiyattır.
- **Verilen fiyat:** Müşteriye verilen fiyattır.
- **Gerçek kâr:** Tüm işlemlerden sonra oluşan kârdır.
- **Stok kodu:** Maliyeti çıkarılacak maddeye verilen kod numarasıdır.
- **Maliyet cinsi:** Maliyetin adıdır.
- **Kullanım miktarı:** Bir numune için kullanılan miktardır.
- **Fire:** Bir numune için harcanan firedir.
- **Net miktar:** Bir numune için harcanan net miktardır.
- **Döviz:** Döviz cinsi girilir.
- **Birim fiyatı:** Kullanılan maddenin birim fiyatıdır.
- **Satır tutarı:** Kullanılan maddenin maliyetidir.

1.3.Cari Hesaplar

Müşteri bilgilerinin girildiği bölümdür. Örnek bir cari hesap kartı formu aşağıda gösterilmiştir.

Cari Hesap Kartı
Cari Hesap Kodu:
Cari Hesap Adı:
Vergi dairesi
Vergi Nu:
İlgili Kişi:
Adresi:
İlçe:
İl:
Ülke:
Posta Kodu:
Telefon:
Fax:
İnternet:

Tablo 1.4: Cari hesap kartı

- **Cari hesap kodu:** Tanımlanacak cari hesabın bilgisayarda takip edilebilmesi için kod numarası girilir.
Örneğin; müşteri tanıtılıyorsa “M” harfi ile başlayan, satıcı tanıtılıyorsa “S” harfi ile başlayan kodların verilmesi gruplandırmada kolaylık sağlar.
- **Cari hesap adı:** Tanımlanan cari hesabın unvanı yazılır. Adres bilgileri girilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

- Order formu düzenleyiniz.

İşlem Basamakları		Öneriler																																																																					
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Order formunu açınız. <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Order Formu</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Order Nu: 07-01</td> <td>İsteme Tarihi: 10.02.2007</td> </tr> <tr> <td>Müşteri: M- AYÇ TR. (AYÇA TRIKO A.Ş.)</td> <td>Lot Miktarı: 1</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Lot İçi Miktar: 50</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Toplam Adet: 50</td> </tr> <tr> <td>Model Nu.</td> <td>Tutar: 1250</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>BALIKÇI YAKA SAÇ ORGULU KAZAK</td> </tr> <tr> <td>Döviz Cinsi</td> <td>Fiyatı</td> </tr> <tr> <td>YTL</td> <td>25</td> </tr> <tr> <th colspan="2">Renk/Beden Dağılımı</th> <th colspan="2">Detay Bilgiler</th> <th colspan="2">Resim</th> <th colspan="2">Özel</th> <th colspan="2">Açıldamalar</th> </tr> <tr> <th>Renk 1</th> <th>Renk 2</th> <th>XS</th> <th>S</th> <th>M</th> <th>L</th> <th>XL</th> <th colspan="3">Toplam</th> </tr> <tr> <td>01-mavi</td> <td>02-siyah</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td colspan="3">50</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td colspan="3"></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td colspan="3"></td> </tr> </tbody> </table>		Order Formu		Order Nu: 07-01	İsteme Tarihi: 10.02.2007	Müşteri: M- AYÇ TR. (AYÇA TRIKO A.Ş.)	Lot Miktarı: 1		Lot İçi Miktar: 50		Toplam Adet: 50	Model Nu.	Tutar: 1250	1	BALIKÇI YAKA SAÇ ORGULU KAZAK	Döviz Cinsi	Fiyatı	YTL	25	Renk/Beden Dağılımı		Detay Bilgiler		Resim		Özel		Açıldamalar		Renk 1	Renk 2	XS	S	M	L	XL	Toplam			01-mavi	02-siyah	10	10	10	10	10	50																							<ul style="list-style-type: none"> ➤ Siparişlerin karışmaması için aynı anda birden fazla order formunu açık tutmayınız. 	
Order Formu																																																																							
Order Nu: 07-01	İsteme Tarihi: 10.02.2007																																																																						
Müşteri: M- AYÇ TR. (AYÇA TRIKO A.Ş.)	Lot Miktarı: 1																																																																						
	Lot İçi Miktar: 50																																																																						
	Toplam Adet: 50																																																																						
Model Nu.	Tutar: 1250																																																																						
1	BALIKÇI YAKA SAÇ ORGULU KAZAK																																																																						
Döviz Cinsi	Fiyatı																																																																						
YTL	25																																																																						
Renk/Beden Dağılımı		Detay Bilgiler		Resim		Özel		Açıldamalar																																																															
Renk 1	Renk 2	XS	S	M	L	XL	Toplam																																																																
01-mavi	02-siyah	10	10	10	10	10	50																																																																
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Order numarasını giriniz. 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aynı order numarasının başka firmaya verilmediğinden emin olunuz. 																																																																					
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Müsteri ismini yazınız. 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Müşteri ismini doğru yazdığınızdan emin olunuz, kısaltma kullanacaksanız kısaltmaların herkes tarafından anlaşılabilir şekilde olmasına dikkat ediniz. 																																																																					
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İsteme tarihi yazınız. 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ İsteme tarihi mutlaka doğru yazılmalı, aksi takdirde yapılan bir hatadan işletmeniz tazminat ödemek zorunda kalabilir. 																																																																					
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lot adedini yazınız. 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yanlış yazılan lot adedi, eksik veya fazla üretime neden olarak işletmeyi zarara uğratar. 																																																																					
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Model numarasını yazınız. 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Model numarası her bir model için farklıdır. Hatalı girilen model numarası yanlış üretime neden olur. 																																																																					
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Model adını yazınız. 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Model adını doğru yazdığınızdan emin olunuz. 																																																																					
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Renk ve beden dağılımını yazınız. 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yapılacak her beden seti için renklerin doğru adette yazıldığından emin olunuz. 																																																																					

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Order numarasını doğru yazdınız mı?		
2. Müşteri ismini doğru yazdınız mı?		
3. İsteme tarihini doğru yazdınız mı?		
4. Lot adedini doğru yazdınız mı?		
5. Model numarasını doğru yazdınız mı?		
6. Model adını doğru yazdınız mı?		
7. Renk ve beden dağılımlarını doğru yazdınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1. Müşteriden gelen sipariş bilgilerinin bilgisayara işlendiği sayfaya formu denir.
2. Üretilmiş mamulün koli içerisine belirli bir renk/beden dağılımıyla konmasına denir.
3. Modelin renk çeşitliliğinedenir.
4. Bilgisayarda müşteri bilgilerinin girildiği formaadı verilir.
5. Müşteri siparişine göre 1 koli içerisinde bulunan ürün miktarınadenir.
6. Maliyet tablosundaki % fire,.....yi ifade eder.
7. Siparişin gerçek maliyetisonra ortaya çıkar.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Müşteriden gelen bilgiler doğrultusunda bilgisayarda modele ait bilgileri ve etüt işlemlerini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çeşitli tekstil örme işletmelerini gezerek numuneye ait bilgilerin neler olduğunu araştırınız ve rapor örneklerini analiz ediniz.
- Gözlemlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2.MODEL BİLGİLERİ

Sipariş alınan ürünlerin üretiminin doğru bir şekilde yapılabilmesi için model ile ilgili açıklayıcı bilgilerin bulunduğu kartların önemi büyüktür.

2.1. Model Kartı

Üretilen modele ait kullanılacak iplik, kumaş ve aksesuara ait reçete kartlarının hazırlanması, detay bilgileri ve açıklamalarının (talimatlarının) tanımlandığı bölümdür.

Model Kartı				
Model Nu:				
Model Adı:				
Müşteri model Nu:				
Model Grubu:				
Genel Açıklamalar	Ölçü Tablosu	İplik Bilgileri	Aksesuar Bilgileri	Etüt

Tablo 2.1: Model kartı

Önemli konu başlıkları ayrıntılı olarak işlenecektir. Bazı alanların içerdiği anlamlar şöyledir:

- **Model nu:** Üretim aşamasında modele ait bilgilere ulaşmak için müşteri veya üretici firma tarafından verilen sayısal ve alfanümerik koddur.
- **Model adı:** Üretimi yapılacak olan modelin adı yazılır (T-shirt, polo yaka vb.).
- **Müşteri model nu:** Üretim aşamasında modelin takibi için müşteri tarafından verilen takip numarasıdır. Üretici firma “**Model Nu.**” alanında müşterinin verdiği numarayı kullanıyorsa bu alan boş bırakılır.
- **Model grubu:** Modelleri grup altında (bay, bayan, çocuk vb.) toplamak için kullanılır.

2.1.1. Model Açıklamaları

Model ile ilgili açıklamalar yazılır. Açıklamalar çeşitli başlıklar altında toplanabilir. Örneğin; dikim talimatları, paketleme talimatları, model açıklamaları, kesim talimatları, tasnif talimatı vb.

Bu talimatlar gelen müşteri siparişinde olabileceği gibi üretici firma ürün sorumluları tarafından da verilebilir.

Aşağıda genel açıklamaları yazılmış örnek bir model kartı verilmiştir.

Model Kartı
Model Nu:P406
Model Adı: Çizgili Hırka
Müşteri Model Nu:823
Model Grubu: BAYAN
Genel Açıklamalar
Dikim Talimatları:
➤ Kol evinde may takibine dikkat edilecek.
➤ Omuzlara kendi kumaşından ekstrafor takılacak.
➤ Her iki omuzun eşit olmasına dikkat edilecek.
➤ Firma etiketi yaka bandının içine girecek.
➤ Yıkama talimatı sol iç yanda etekten 10 cm yukarıya takılacak.
➤ Üretime girmeden önce bir adet numune dikilip okeylenecek.

Tablo 2.2: Model açıklamaları

2.1.2. Ölçü Tablosu

Modelin ölçü tanımlarının (boy, beden, kol boyu vb.) yapıldığı alandır. Aşağıda ölçü tablosu yazılmış örnek bir model kartı verilmiştir.

Model Kartı						
Model Nu: P406						
Model Adı: Çizgili Hırka						
Müşteri Model Nu:823						
Model Grubu: BAYAN						
Kodu	Açıklama	XS	S	M	L	% Çekme
22	Omuzdan Boy	63	65	67	69	
8	Beden Eni	34,5	36,5	38,5	40,5	
23	Etek Ucu	36	38	40	42	
12	Kol Evi	24	26	28	30	
15	Kol Boyu	45	47	49	51	
17	Kol Ağızı	10	11	12	13	
19	Omuz	9	11	13	15	
7	Yaka Açıklığı	7	8	9	9	
1	Ön Yaka Düşüklüğü	19	20	21	22	
3	Arka Yaka Düşüklüğü	2	2	2,5	2,5	

Tablo 2.3: Ölçü tablosu

2.1.3. İplik Bilgileri

Bu bölümde modele ait ipliklerin reçete tanımlaması yapılır. Kayıtlı ipliklerin listesine bakılır, daha önce tanımlanmamış bir iplik kullanılacak ise yeni bir stok kartı açılır.

Aşağıda iplik bilgileri yazılmış örnek bir model kartı verilmiştir.

Model Kartı					
Model Nu: P406					
Model Adı: Çizgili Hırka					
Müşteri Model Nu:823					
Model Grubu: BAYAN					
Stok Kodu	İplik Cinsi	Varyant-1	Kul. Mik.	Birim.	% Fire
İ-Pac201	Poliakrilonitril	RENK-1	420	g	8
İ-CO	Pamuk	RENK-2	200	g	8

Tablo 2.4: İplik bilgileri

Tabloda belirlenen alanların içerdiği anlamlar şöyledir:

- **Stok kodu:** İpliğin tanımlanmış kod numarasıdır. İplik için İ- ile başlayan kod kullanılırsa stok kartında gruplandırmalar daha kolay yapılır.
- **İplik cinsi:** Kullanılacak ipliğin cinsi girilir. İplik karışımdan oluşuyorsa karışım yüzdeleriyle yazılır. Örneğin; 50/50-PAC/CO gibi.
- **Varyant-1:** Satırda tanımlanan ipliğin modelin hangi rengine ait olduğu belirtilir. Örneğin; poliakrilonitril- RENK-1 denildiğinde akriliğin modelin ilk rengi olduğu anlaşılır. Renk-1 demek en fazla miktarı olan renk demektir.
- **Kullanım miktarı:** Bir model için kullanılacak birim miktar yazılır (kg, g, metre vb.).
- **Fire:** Fire alanında ipliğin bir model için uğradığı fire kaybı yazılır. Tekstil örmeye fire % 8 olarak verilmektedir. Bunun % 5'i makine, % 3'ü iplikten kaynaklanan hatalardır.

2.1.4. Aksesuar Bilgileri

Bu bölümde modelde kullanılacak aksesuarlar tanımlanır. Aşağıda aksesuar bilgileri yazılmış örnek bir model kartı verilmiştir.

Model Kartı					
Model Nu: P406					
Model Adı: Çizgili Hırka					
Müşteri Model Nu:823					
Model Grubu: BAYAN					
Aksesuar Kodu	Aksesuar Açıkama	Varyant-1	Kul. Mik.	Birim.	% Fire
A-KBE	Küçük Beden Etiketi	BEDEN	1	Adet	5
A-KL70*40*45	70*40*45 Koli		0,025	Adet	3
A-REFR	Renkli Fermuar	Renk-Beden	1	Adet	5

Tablo 2.5: Aksesuar bilgileri

Tabloda belirlenen alanların içerdiği anlamlar şöyledir:

- **Aksesuar kodu:** Kullanılacak aksesuarın stok kodu girilir. Stok kodu tanımlanırken bütün aksesuarlar A- ile başlarsa bilgisayarda gruplandırmak ve bilgilere ulaşmak daha kolay olur.
- **Aksesuar açıklama:** Aksesuarın açık adı yazılır.
- **Varyant-1:** Aksesuarın bedene veya renge bağlı olduğunu gösterir. Örneğin; fermuarın karşısında renk-beden yazılması, alınacak fermuarın hem bedene hem de renge bağlı olduğunu gösterir. Kolinin karşısında hiçbir şey yazmaması alınacak kolinin renge veya bedene bağlı olmadığını gösterir.

- **Kullanım miktarı:** Bir ürün için kullanılacak birim malzeme miktarı yazılır.
- **Fire:** Modelde kullanılacak aksesuar için fire oranı % olarak belirtilir.

2.1.5. Etüt İşlemleri

Üretimi gerçekleştirecek olan modele uygulanacak operasyonların ne kadar sürede gerçekleşeceği ve operasyonun birim fiyatı, kullanılacak makine ve tanımlamaları yapılır. Bu bilgiler doğrultusunda gün içinde personelin yaptığı iş miktarı ile etüt bölümünde girilen işlem süreleri hesaplanarak personelin performansı hesaplanır.

UYGULAMA FAALİYETİ

- Model kartı hazırlayınız.

Model Kartı					<ul style="list-style-type: none">➤ Model kartının daha önceden açılmamasına dikkat ediniz.
Model Nu.:					
Model Adı:					
Müşteri model Nu.:					
Model Grubu:					
Genel Açıklamalar	Ölçü Tablosu	İplik Bilgileri	Aksesuar Bilgileri	Etüt	
➤ Model kartını açınız.					
➤ Model numarasını yazınız.					➤ Model numarasını doğru yazdığınızdan emin olunuz.
➤ Model adını yazınız.					➤ Model adının tam ve doğru olduğundan emin olunuz.
➤ Müşteri numarasını yazınız.					➤ Müşteri numarasını doğru yazdığınızdan emin olunuz.
➤ Model grubunu doğru yazınız.					➤ Model grubunu doğru yazdığınızdan emin olunuz.
➤ Genel açıklamaları yazınız.					➤ Genel açıklamalar kısmını, ürünün belirgin özelliklerini tam olarak yazdığınızdan emin olunuz.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Model numarasını yazdınız mı?		
2. Model adını yazdınız mı?		
3. Müşteri numarasını yazdınız mı?		
4. Model grubunu yazdınız mı?		
5. Genel açıklamaları yazdınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin sonunda boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. () Model kartı; üretilecek modele ait iplik, kumaş ve aksesuara ait bilgilerin tanımlandığı bölümdür.
2. () Modele ait açıklamaları kesinlikle müşteri verir.
3. () Beden eni, kol boyu, yaka açıklığı gibi terimler modelin ölçü tanımlamalarıdır.
4. () Modele ait bilgilerde 1. RENK, modelde en az kullanılacak ipi ifade eder.
5. () İplikte % fire bir modelde oluşabilecek firedir.
6. () 50/50; % 50 bir iplik cinsi, % 50 başka bir iplik cinsi demektir.
7. () Etüt işlemleri ile modelde oluşabilecek fire miktarı belirlenir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bilgisayarda üretimin planlanması ve takip edilmesi işlemlerini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çeşitli tekstil örme işletmelerini gezerek imalat emir örneklerini ve malzeme tedarik işlemlerini araştırınız.
- Üretim esnasında ve sonunda düzenlenen rapor örneklerini inceleyiniz.
- Gözlemlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

3. ÜRETİMİN PLANLANMASI VE TAKİBİ

Bir ürün bir süreç sonrası ortaya çıkmaktadır. Bu sürecin verimli kullanılması ise planlama ile mümkündür. Hangi işin nerede ve ne zaman yapılacağı bu süreç içerisinde önemlidir. Bu iş ve işlemlerin takibi ve yürütülmesi de ayrıca planlamanın bir parçası durumundadır.

3.1. Malzeme Tedariği

Üretimin başlangıcı gerekli malzemenin tedarik edilmesi ile başlar. Tedarik edilecek malzemede müşteri istekleri ve yapılacak ürünlerin özellikleri belirleyici unsurdur.

3.1.1. Toplam İplik Miktarı

Tedarik işlemi, malzeme ihtiyaç planlamasının yapılmasını sağlar. Üretim için gereken toplam iplik miktarı; model kartında belirtilen birim iplik miktarı, verilen fire oranları ve toplam üretilecek sipariş adedinin birbiriyle çarpımından bulunur.

$$\text{Toplam iplik miktarı} = \text{Sipariş adedi} * \text{Model kartında girilen birim sarfiyat miktarı} * \text{Fire oranı}$$

Tedarik işleminde belirlenen ihtiyaç bilgileri tamamen order ve modelde girilen bilgilerle aynı olmalıdır. Aksi takdirde daha sonraki kontrollerde hesapların birbiriyle örtüşmediği görülür ve karışıklık ortaya çıkar.

Aşağıda toplam iplik miktarını belirlemede gereken veriler tablo hâlinde görülmektedir.

İplik Tedarik					12.02.2007
Order Nu.	007-01				
Model Nu.	P406				
İplik Kodu	İplik Açıklama	Varyant	Miktar	Sipariş Adedi*Fire	Toplam
İPE201	20/80 Wool/Pac	Renk 1	400 g	(Hesaplanan adet girilir.)	
İPE 202	20/80 Wool/Pac	Renk 2	200 g	(Hesaplanan adet girilir.)	

Tablo 3.1: İplik tedarik formu

3.1.2. Toplam Aksesuar Miktarı

Toplam aksesuar miktarı, iplik miktarının hesaplanması gibidir.

Toplam aksesuar miktarı = Sipariş adedi * Model kartında girilen birim sarfiyat miktarı * Fire oranı
--

Aşağıda toplam aksesuar miktarını belirlemede gereken veriler tablo hâlinde görülmektedir.

Aksesuar Tedarik					12.02.2007
Order Nu.	007-01				
Model Nu.	P406				
Aksesuar Kodu	Aksesuar Açıklama	Varyant	Miktar	Sip. Adedi*Fire	Toplam
A-BE	Beden Etiketi	Beden	1	(Hesaplanan adet girilir.)	
A-RFR	Renkli Fermuar	Renk 2	1	(Hesaplanan adet girilir.)	

Tablo 3.2: Aksesuar tedarigi

3.2. Satın Alma İşlemleri

Firmaların üretim aşamasında ihtiyaç duyduğu kumaş, iplik, aksesuar gibi malzemelerin satın alma işlemlerinin takip edildiği bölümdür.

Aşağıda örnek bir satın alma fişi görülmektedir.

Satın Alma / Sipariş Fişi						
Fiş Tipi: Aksesuar Siparişi			Açıklama: Acil bir yüklemidir.			
Fiş Nu:4			Termin tarihine uyulması gerekir.			
Tarih-Belge Nu:12.02.2007			Sipariş Veren: Engin Bey			
Cari Hesap: A-Ft		Fetih Aksesuar		Sipariş Alan: Burcu Hanım		
			Sipariş Onay: Duygu Hanım			
			Ödeme vadesi:3 ay			
Stok Kodu	Varyant	Sipariş Mik.	Birim Fiyatı	Termin Tarihi	Gelen/Sevk	Tutarı
APSCO 30*40	S	540	0,5	19.02.2007	540	270
APSCO 30*40	M	540	0,5	19.02.2007	540	270
APSCO 30*40	L	408	0,5	19.02.2007	408	204
APSCO 30*40	XL	270	0,5	19.02.2007	270	135
					Toplam:	879 TL

Tablo 3.3:Satın alma fişi

Satın alma fişinde bulunan ifadelerin anlamları şöyledir:

- **Stok kodu:** Siparişi verilecek malzemenin kısaltılmış kodu yazılır. Standart harfler kullanılması gruplandırmayı kolaylaştıracağından uygundur. Örneğin; iplik için IP, aksesuar için A ile başlanması gibi. Tanımlanmış bir malzemenin kodu sürekli aynı kullanılmalıdır. Yukarıdaki örnekte APSCO 30*40; 30–40 yapışkanlı poşeti ifade eder.
- **Varyant:** Tanımlanan maddenin renk veya bedene göre özelliğini belli eder. Yukarıdaki örnekte poşetlerin bedene bağlı olduğunu ve hangi bedenden kaç adet alınacağı varyantta belirtilmiştir.
- **Sipariş miktarı:** Sipariş vermek istenilen miktar yazılır.
- **Birim fiyatı:** Birim fiyat yazılır.
- **Termin tarihi:** Siparişin elimize geçmesini istediğimiz tarih yazılır.
- **Gelen/Sevk:** Siparişin girişi yapıldığı zaman gelen miktar bu alana yazılır.
- **Tutar:** Siparişin toplam tutarı yazılır.

3.3. Stok İşlemleri

Takibi yapılacak stokların genel tanımlamaları bu bölümde yapılır. Tanımlanan tüm stokların genel bazda durumunu, giriş/çıkış hareketlerini ve satış hareketlerini takip etmek mümkün olur.

STOK KARTLARI
Stok Kodu: IPKA30/70WOOL/PAC
Stok Adı: 30/70 Yün/Akrilik İplik
Barkodu: 820125200
Birim-1: Kg.
Birim-2: Gr. 1000
KDV Oranı %: 8
Kritik Stok: 500
Optimum Stok: 5000
Alış İskontosu %: 3
Satış İskontosu %: 2

Tablo 3.4: Stok kart:

Stok kartında bulunan alanların içerdiği anlamlar şöyledir:

- **Stok kodu:** Bu alanda tanıtılan stoka ilişkin alfanumetik ve sayısal karakterler yazılır. Tanımlanan kodlamalar, bize her türlü stok takibinde kolaylık sağlar. Bu bakımdan stok kodlarını gruplara ayırarak oluşturmak uygun olur (ürün grubu, çeşidi, özellikleri vb.).

Aşağıda gruplandırmaya örnek kodlamalar verilmiştir:

A	AKSESUARLAR
ADG	DÜĞMELER
ADGCB	Çubuk Düğmeler
ADGCB16	16 Boy Çubuk Düğme
ADGCB18	18 Boy Çubuk Düğme
ADGCB24	24 Boy Çubuk Düğme
ADGMT	Metal Düğmeler
ADGMT16	16 Boy Metal Düğme
ADGMT18	18 Boy Metal Düğme
AE	ETİKETLER
AEBD	Beden Etiketleri

AEBDFL Fila Beden Etiketi
AEBDNK Nike Beden Etiketi

AEFR **Firma Etiketi**
AEFRAD Adidas Firma Etiketi
AEFRNK Nike Firma Etiketi

İP **İPLİKLER**

İPDO **Doğal İplikler**
İPDOCO Pamuk İpliği
İPDOWOOL Yün İpliği

İPSE **Sentetik İplikler**
İPSEPAK Poliakrilonitril (orlon) İpliği
İPSEPES Poliester İpliği

İPKA **Karışım İplikler**
İPKA40/60Wool/CO 40/60 Yün/Pamuk
İPKA80/20CO/PA 80/20 Pamuk/Poliamid

Yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi ilk grup (ADG, aksesuar düğme) ürün grubunu, ikinci grup (ADGCB, çubuk düğmeler) ürün çeşitlerini, üçüncü grup ise (ADGCB16, 16 boy çubuk düğme) ürünün özelliklerini ifade etmektedir. Bu şekilde bir kodlamaya uyulursa stok kodlarına bakıldığında hangi stoku belirttiği kolayca anlaşılabilir. Böyle bir kodlama, stok raporları alınırken büyük kolaylık sağlar.

- **Stok adı:** Stok kod alanında tanımlanan stokun ismi bu alana yazılır.
- **Barkod:** Tanımlanan stokun barkodlu takibi yapılacak ise ilgili barkod numarası bu alana yazılır. Verilen barkod numarası sayesinde stok giriş/çıkış işlemleri barkod okuyucuları ile gerçekleştirilir.
- **Birim:** Stokun takibinin yapılacağı birimi (adet, kilo, metre gibi) yazılır. Birden fazla birim kullanılabilir. Örneğin; birim 1 alanına kg yazılırsa birim 2 alanına g yazılır. 2. birim ile 1. birim arasındaki oran belirtilir. 1.birim kg, 2.birim g olarak kullanıldığında katsayısı da 1000 olmalıdır.
- **KDV oranı:** Stoka ait KDV oranı bu alanda belirtilir.
- **Kritik stok:** Depoda en az bulunması gereken stok miktarı yazılır.
- **Optimum stok:** Depoda en uygun seviyede bulunması gereken stok miktarı yazılır.
- Kritik ve optimum stok alanlarında yapılan tanımlamalar doğrultusunda **stok tedarik raporları** düzenlenebilir.
- **Alış iskontosu:** Mal alımında uygulanan indirim oranı yazılır.
- **Satış iskontosu:** Mal satışında uygulanan indirim oranı yazılır.

3.4. Parça İşçilikler

Siparişin üretim aşaması bu bölüm altında toplanır. Bu bölümde örme, kesim, dikim vb. işçiliklerin giden/gelen tanımlamaları ve takibi yapılır.

Bütün parça işçiliklerde uygulanan mantık aynıdır. Bu yüzden bir adet parça işçiliğin tablosunu vermek yeterli olacaktır.

PARÇA İŞÇİLİKLER (DİKİM)									12.02.2007
Order Nu: 02-2007									
Model Nu.: P406 SÜVETER									
Varyant	Vary-Açık.	Sipariş	Kesim	Giden	Sağlam	Defolu	Gelen	Kayıp	Birim Fiyat
12	BEYAZ	260	288	288	277	9	286	2	3(TL)
8	SİYAH	260	278	278	278		278		3(TL)

Tablo 3.5: Parça işçilik tablosu

Parça işçilikler tablosunda bulunan alanların anlamları şöyledir:

- **Varyant:** Siparişin varyantına verilen kod numarasıdır.
- **Varyant açıklama:** Varyantın renk açıklamasıdır.
- **Sipariş:** Bu satırdaki varyant için verilen sipariş miktarıdır.
- **Kesim:** Bu satırdaki varyantın kesim miktarıdır.
- **Giden:** Kesimden dikime giden miktardır.
- **Sağlam:** Dikimde tespit edilen sağlam miktardır.
- **Defolu:** Kesimde tespit edilen defolu miktardır.
- **Gelen:** Dikimden gelen miktardır.
- **Kayıp:** Dikimde kaybolan miktardır.
- **Birim fiyat:** Parça başına verilen dikim fiyatıdır.

3.5. Sevkiyat

Sevkiyat, üretim kadar önemlidir. Ürünlerin güvenli bir şekilde ve istenilen ambalajlama özelliklerine sahip olarak müşteriye ulaşması, üretim takibinin bir parçasıdır.

3.5.1. Çeki Listesi

Çeki listesi, üretici firmanın hazırladığı sevkiyat belgesidir. Üretim sonucu elde edilen mamullerin sevkiyata ait order, model, renk, beden dağılımlarını içerir.

Aşağıda örnek bir çeki listesi verilmiştir.

ÇEKİ LİSTESİ									
Order Nu: 07-01								Teslim Şekli: Uçak	
Model Nu: P406 Çizgili Hırka								Teslim Yeri: Almanya	
Müşteri: M-AYÇTR AYÇA TRİKO A.Ş.								Açıklama:	
Çeki Tarihi: 17.02.2007								Brüt Ağırlığı:380 g	
Sevk Tarihi:17.02.2007								Net Ağırlığı:360 g	
Koliden	Koliye	Order Nu	Model Nu	Renk Açıkl.	XS	S	M	Koli İçi	Toplam
1	1	07.01	P406	BLUE	20	0	0	20	20
2	2	07.01	P406	BLUE	20	0	0	20	20
3	3	07.01	P406	BLUE	0	20	0	20	20
4	4	07.01	P406	BLUE	0	20	0	20	20
5	5	07.01	P406	BLUE	0	20	0	20	20
6	6	07.01	P406	BLUE	0	0	20	20	20
7	7	07.01	P406	BLUE	0	0	20	20	20
8	8	07.01	P406	BLUE	0	0	20	20	20
9	9	07.01	P406	BLUE	0	0	20	20	20
10	10	07.01	P406	BLACK	20	0	0	20	20
11	11	07.01	P406	BLACK	20	0	0	20	20
12	12	07.01	P406	BLACK	0	20	0	20	20
13	13	07.01	P406	BLACK	0	0	20	20	20
Toplam					80	80	100	260	260

Tablo 3.6: Çeki listesi

Çeki listesinde bulunan alanların anlamları şöyledir:

- **Çeki nu:** Çeki listesinin sıra numarasıdır.
- **Order nu:** Çekisi hazırlanacak order yazılır.
- **Model nu:** Çeki listesi hazırlanacak model numarası yazılır.
- **Müşteri:** Çeki listesi hazırlanacak müşteri adı yazılır.
- **Çeki tarihi:** Çeki fişinin tarihi yazılır.
- **Sevkiyat tarihi:** Sevkiyatın yapılacağı tarih yazılır.
- **Koliden:** Satırda tanımlanan sevk adetlerinin koli başlangıç numarası yazılır.
- **Koliye:** Satırda tanımlanan sevk adetlerinin koli bitiş numarası yazılır.
- **Order nu:** Sevkiyatı yapılan orderin numarası yazılır.
- **Model nu:** Orderin ilk modeli yazılır.
- **Renk açıklama:** Orderin hangi renginin sevkiyatı yapılacak ise ilgili renk tanımı yapılır.
- **Beden dağılımı:** Sevkiyatı yapılan adetlerin bir koli içindeki miktarı yazılır.
- **Koli içi:** Bedenlerin toplam adedi yazılır.
- **Toplam:** Koli içi adetleri ile koli miktarı çarpılarak sevkiyatı işlenen rengin toplam adedi yazılır.
- **Genel toplam:** Sütun toplamı yazılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

- Stok kartı düzenleyiniz.

İşlem basamakları	Öneriler												
<table border="1"><tr><td>STOK KARTLARI</td></tr><tr><td>Stok Kodu: IPKA3070WOOLPAC</td></tr><tr><td>Stok Adı: 30/70 Yün/Akrilik İplik</td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td>Barkodu: 820125200</td></tr><tr><td>Birim-1: Kg</td></tr><tr><td>Birim-2: Gr. 1000</td></tr><tr><td>KDV Oranı %: 8</td></tr><tr><td>Kritik Stok: 500</td></tr><tr><td>Optimum Stok: 5000</td></tr><tr><td>Alış İskontosu %: 3</td></tr><tr><td>Satış İskontosu %: 2</td></tr></table>	STOK KARTLARI	Stok Kodu: IPKA3070WOOLPAC	Stok Adı: 30/70 Yün/Akrilik İplik		Barkodu: 820125200	Birim-1: Kg	Birim-2: Gr. 1000	KDV Oranı %: 8	Kritik Stok: 500	Optimum Stok: 5000	Alış İskontosu %: 3	Satış İskontosu %: 2	<ul style="list-style-type: none">➤ Stok kartını doğru ürün için açtığınızdan emin olunuz.
STOK KARTLARI													
Stok Kodu: IPKA3070WOOLPAC													
Stok Adı: 30/70 Yün/Akrilik İplik													
Barkodu: 820125200													
Birim-1: Kg													
Birim-2: Gr. 1000													
KDV Oranı %: 8													
Kritik Stok: 500													
Optimum Stok: 5000													
Alış İskontosu %: 3													
Satış İskontosu %: 2													
<ul style="list-style-type: none">➤ Stok kartını açınız.													
<ul style="list-style-type: none">➤ Stok kodunu yazınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Hatalı yazılan stok kodu ürünün depoda yanlış istiflenmesine neden olur.												
<ul style="list-style-type: none">➤ Stok adını yazınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Yanlış yapılan kodlama ürünlerin karışmasına neden olur.												
<ul style="list-style-type: none">➤ Barkod numarasını yazınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Barkod numarasının doğru olduğundan emin olunuz.												
<ul style="list-style-type: none">➤ Birim değerlerini kg ve g olarak yazınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ürün değerlerini yazarken ürünü tartınız.➤ Ürün değerini doğru yazınız.												
<ul style="list-style-type: none">➤ KDV oranını yazınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ürünün KDV oranı doğru yazılmalıdır.												
<ul style="list-style-type: none">➤ Kritik stok miktarını yazınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kritik stok miktarını yazarken planlama bölümünden bilgi almalısınız.												
<ul style="list-style-type: none">➤ Optimum stok miktarını yazınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Optimum stok miktarını yazarken üretim departmanından bilgi almalısınız.												
<ul style="list-style-type: none">➤ Alış iskontosunu yazınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Alış iskonto değerini muhasebe departmanından almalısınız.												
<ul style="list-style-type: none">➤ Satış iskontosunu yazınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Satış iskonto değerini muhasebeden almalısınız.												

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Sipariş adedi ile birim sarfiyat miktarının çarpılmasından elde edilen nedir?
 - A) Fire oranı
 - B) Toplam iplik miktarı
 - C) Sipariş adedi
 - D) Sevk miktarı
 - E) Aksesuar adedi
2. 20/80 Wool/Pac simgesinin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) % 20 yün, % 80 akrilik
 - B) % 20 akrilik
 - C) % 100 yün
 - D) % 20 yün, % 80 naylon
 - E) Hiçbiri
3. ADGCB16 kodlaması nasıl okunur?
 - A) 16 adet düğme
 - B) 16 boy büyük düğme
 - C) 16 adet cep aksesuarı
 - D) 16 boy çubuk düğme
 - E) 16 boy cep aksesuarı
4. AEBD kodlaması nasıl okunur?
 - A) Beden etiketi
 - B) Beden aksesuarı
 - C) Düğme aksesuarı
 - D) Etiket aksesuarı
 - E) Fermuar aksesuarı
5. Kritik stok ne demektir?
 - A) Stokun azaldığını gösterir.
 - B) Stokun bittiğini gösterir.
 - C) En az stok miktarını gösterir.
 - D) Stokun geldiğini gösterir.
 - E) Stokun indiğini gösterir.
6. Çeki listesi neyi ifade eder?
 - A) Sipariş miktarını
 - B) Gelen malzeme miktarını
 - C) Sevkiyat miktarını
 - D) Fire miktarını
 - E) Stok miktarını

7. Koli içi ne demektir?
- A) Koli adedi
 - B) Koli ebadı
 - C) Koli içi miktarı
 - D) Toplam adet
 - E) Koli Şekli

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dōnerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tūmū doğru ise “Modūl DeĐerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1. Modelin satış fiyatı, üzerine % kâr konulması ile bulunur.
2. Tekstil örme işletmelerinde çoğunlukla.....üretim yapılır.
3. Order formunda toplam tutar,.....ile.....çarpılması ile bulunur.

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan parantezlere verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

4. () Model grubu denildiğinde modelin beden büyüklüğü anlaşılır.
5. () Stok kartı, kullanılacak malzemelerin tanımlandığı sayfadır.
6. () A-KBE, aksesuarın kısaltılmış stok kod adıdır.
7. () Çeki listesi, üretici firmanın hazırladığı sevkiyat belgesidir.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

8. Malzeme tedarikinden aşağıdakilerden hangisi anlaşılmaz?
 - A) İplik malzemesi
 - B) Kırtasiye malzemesi
 - C) Koli malzemesi
 - D) Çıt çıt malzemesi
 - E) Fermuar
9. Termin tarihi nedir?
 - A) Sipariş verilen tarih
 - B) Sipariş alınan tarih
 - C) Siparişin teslim tarihi
 - D) Üretimin bittiği tarih
 - E) Üretimin başladığı tarih
10. Birim maliyet nedir?
 - A) Bir adedin satış fiyatı
 - B) Bir adedin ön maliyeti
 - C) Perakende fiyatı
 - D) Toptan fiyatı
 - E) Bir adedin maliyeti

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ 1'İN CEVAP ANAHTARI

1.	Order
2.	Asorti
3.	Varyasyon
4.	Cari Hesap Kartı
5.	Lot İçi Miktarı
6.	Toplam Fireyi
7.	Üretimi Bittikten Sonra

ÖĞRENME FAALİYETİ 2'NİN CEVAP ANAHTARI

1.	Doğru
2.	Yanlış
3.	Doğru
4.	Yanlış
5.	Doğru
6.	Doğru
7.	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ 3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1.	B
2.	A
3.	D
4.	A
5.	C
6.	C
7.	C

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1.	Numune Maliyetin
2.	Siparişe Göre
3.	Satış Fiyatı İle Sipariş Adedinin
4.	Yanlış
5.	Doğru
6.	Doğru
7.	Doğru
8.	B
9.	C
10.	E

KAYNAKÇA

- EKŞİ Sebahat, Yayınlanmamış Ders Notları